

Lærerark / SSF

Sandt eller falsk om snus

Læringsmål med opgaven

Eleverne lærer hvilke myter om snus der er sande og falske.

Kort om opgaven

Eleverne bliver præsenteret for udsagn / myter om snus, som de skal tage aktiv stilling til ved at flytte sig rundt mellem to felter. Når alle elever har taget stilling til udsagnet, læses svaret op.

Der er ikke udarbejdet elev-ark til denne opgave.

Vejledende tid: 1 lektioner á 45 minutter.

Det skal du bruge

- Gulvplads (opgaven kan med fordel gennemføres udenfor)
- Tape, kridt eller lignende til at tegne en streg på gulvet/jorden.

Sådan gør du

Lektion 1

Del gulvarealet op i to med en streg, der indikerer to felter; sandt og falsk.

Læreren forklarer aktiviteten for eleverne:

- På gulvet er der et "sandt" og et "falsk" felt.
- Når eleverne har hørt et udsagn om snus blive læst op, skal de flytte sig til det felt, de tror er rigtigt. Tror de, at udsagnet både er sandt og falsk, skal eleverne stille sig på strengen.

Når alle elever står stille igen, læser læreren svaret og den uddybende tekst. Læreren kan med fordel lade elever fra forskellige felter give deres argument for deres placering, før svaret læses højt.

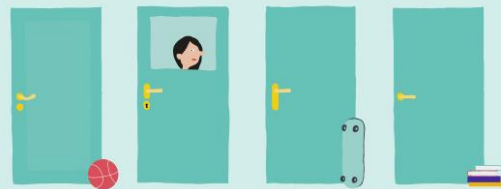
Vurderes det, at eleverne er langsomme om at tage stilling, eller lader sig påvirke af hinanden, kan der tælles ned, eller der kan gives et signal efter lidt betænkningstid, hvor eleverne på samme tid skal flytte sig.

De 9 myter, som eleverne skal tage stilling til er følgende:

1. Snus er ulovligt

Sandt

Det er ikke ulovligt at bruge snus, men det er ulovligt at sælge snus i Danmark. Både som butik og som privatperson. Sverige har som det eneste land i EU en undtagelse

for forbuddet, så i Sverige er det tilladt at sælge snus. Norge er ikke medlem af EU, så i Norge er det også tilladt at sælge snus.

2. Nikotin er skadeligt

Sandt

Nikotin påvirker udviklingen af din hjerne. Du bliver nemmere afhængig, hvilket gør det svært at stoppe med at tage snus.

3. Snus er mindre skadeligt end cigaretter

Både sandt og falsk (eleverne, der står på stregen, har dermed ret)

Ligesom cigaretter indeholder snus kræftfremkaldende stoffer og nikotin. Nikotin kan gøre dig afhængig og skade din hjerne. Cigaretter slår hver anden bruger ihjel og er det mest skadelige produkt, du overhovedet kan købe. Snus er ikke lige så skadeligt, men begge produkter er dårlige for dig.

4. Der er glasskår i snus

Falsk

Der er ikke glasskår i snus. Men der er salte i snus, som kan ligne glasskår, når saltet tørrer ind. Saltet opløser nikotinen hurtigere i blodet.

5. Snus afstresser mig

Falsk

Nikotinen i snus snyder din hjerne til at frigive stoffer, som får dig til at føle dig godt tilpas og afslappet. Problemet er, at din hjerne nemt bliver afhængig af nikotin. Hvis du er blevet afhængig, har din hjerne nu brug for nikotinen for at føle sig almindeligt godt tilpas. Hvis den ikke får nikotin, kan du opleve, at du bliver irriteret og i dårligt humør.

6. Snus giver kræft

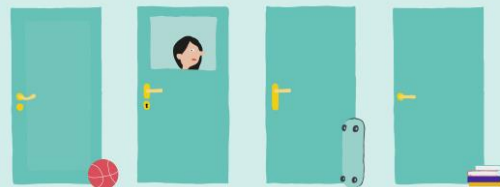
Både sandt og falsk (eleverne, der står på stregen, har dermed ret)

Røgfri tobak øger risikoen for kræft i bugspytkirtlen, spiserøret og mundhulen. Snus er en af mange typer røgfri tobak. Andre former for røgfri tobak er for eksempel tobakspastiller, tyggetobak og pulvertobak. Ser man alene på svensk snus, er sammenhængen mellem snus og kræft uklar, fordi der ikke findes tilstrækkeligt med undersøgelser af svensk snus.

7. Få unge bruger snus

Sandt

- 6 % af de 15-24-årige bruger snus dagligt.

- 5 % af de 15-24-årige bruger snus en gang i mellem. Størstedelen af unge i Danmark, bruger altså ikke snus.

8. Snus kan bruges til rygestop

Falsk

Det er ikke en god idé at bruge snus som hjælp til rygestop. Snus er forbundet med en helbredsrisiko, da det indeholder skadelige stoffer og nikotin, der kan gøre dig afhængig.

Der findes en lang række sikre alternativer, der kan hjælpe dig med et rygestop. Du kan ringe til Stoplinien eller downloade appen XHALE.

9. Snus skader tænderne

Sandt

Snus skader dine tænder. Det kan misfarve dine tænder og skade dit tandkød. Snus kan også farve dit spyt brunt. Derudover kan snus få dit tandkød til at trække sig tilbage, så mere af dine tænder bliver synlige. Når først tandkødet har trukket sig tilbage, vokser det ikke op igen.

Opgavens indhold kan også findes i online-version på Kræftens Bekæmpelses side om snus:

<https://www.cancer.dk/snusfornuft/sandt-eller-falsk/>

Forslag til opfølgning og evaluering

Forslag til tegn på læring

- Eleven kan vurdere udsagn og myter om snus
- Eleven kan selvstændigt tage aktiv stilling til udsagnet / myten.
- Eleven kan vurdere korrektheden af eget svar, efter det er givet.

Forslag til opfølgning

- Læreren observere, hvordan elevernes svar fordeler sig.
- Læreren giver eleverne svarene på myten / udsagnet.
- Læreren spørger ind til elevernes valg af svar.

Forslag til færdigheds- og vidensmål for SSF efter 9. klassetrin

Fag SSF	Færdighedsmål Eleven kan vurdere sundhedsfaktorer i relation til eget liv.
Kompetenceområde Sundhed og trivsel	Vidensmål Eleven har viden om sundhedsfaktorer, som er særligt relevante for unge.
Videns- og færdighedsområde Livstil og levevilkår	